

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 37C/151/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114224756
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7114224756.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Borisom Brondošom v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátska kancelária Korytár s.r.o., Sladovnícka 13, Trnava, IČO: 47 243 279, proti žalovanej G. J., K. X.X.XXXX, K. O. X. X, S., toho času na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom X.. V. P., G. Okresného W. S. - R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, IČO: 42 309 166, zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, o zaplatenie 1.212,91 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalobu zamietá.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

O náhrade trov vedľajšieho účastníka rozhodne súd samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Žalobca podal na tunajší súd dňa 2.10.2014 žalobu, ktorou sa domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 1.212,91 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 16.3.2006 uzatvorili účastníci úverovú zmluvu Č.. XXXXXXXXXXXX, ktorou sa žalobca zaviazal žalovanej poskytnúť úver vo výške 804,16 eura za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Žalovaná nedodržala platobnú disciplínu vyplývajúcu zo zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátila. Splatnosť úveru nastala ku dňu 27.09.2006. Žalovaná bola tunajším súdom právoplatne odsúdená za prečin úverového podvodu na základe rozsudku sp. zn. 3T 14/2010 zo dňa 8.3.2010 vykonateľného dňa 8.3.2010.

Žalovaná sa k návrhu nevyjadрила.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení uviedol, že vznáša námietku premlčania nároku žalobcu v celom rozsahu. Navrhuje teda žalobu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou žalobcu, s vyjadrením vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, s úverovou zmluvou Č.. XXXXXXXXXXXX G. P. XX.X.XXXX spolu s úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., s rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 3T 14/2010 zo dňa 8.3.2010 a s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu Č.. XXXXXXXXXXXX G. P. XX.X.XXXX. Na jej základe poskytla spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. žalovanej úver vo výške 804,16 eura, s výškou mesačnej splátky v sume 33,69 eura a dobou splácania 36 mesiacov.

Súd vec právne posúdil nasledovne:

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.12.2007 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.12.2007 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení platnom do 31.12.2007 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad. Zmluva ďalej obsahuje a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6, b) sankcie za porušenie zmluvy, c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek, d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy, e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol zmluvný záväzkový vzťah na základe úverovej zmluvy Č.. XXXXXXXXXXXX G. P. XX.X.XXXX. Na jej základe poskytla spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. žalovanej úver vo výške 804,16 eura, s výškou mesačnej splátky v sume 33,69 eura a dobou splácania 36 mesiacov. Splatnosť úveru nastala ku dňu 27.09.2006. Trestné stíhanie žalovanej bolo začaté dňa 30.11.2006. Žalovaná bola tunajším súdom právoplatne odsúdená za prečin úverového podvodu na základe rozsudku sp. zn. 3T 14/2010 zo dňa 8.3.2010 vykonateľného dňa 8.3.2010.

Daný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, vyplývajúci z predmetnej zmluvy o úvere je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a to vzhľadom na zákonné kritériá obsiahnuté v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Režim spotrebiteľských zmlúv (zmlúv na ochranu spotrebiteľa) bol výslovne upravený v Občianskom zákonníku až novelou prevedenou zákonom č. 150/2004 Z.z., a to s účinnosťou od 1.4.2004. Jej cieľom bolo zaistiť harmonizáciu slovenského zmluvného práva s európskym spotrebiteľským právom, resp. s *acquis communautaire* dosiahnutým v tejto oblasti.

Spotrebiteľské zmluvy, ktoré možno nazvať aj typové či adhézne, sú zmluvy, ktoré o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ (oferent) zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky jej realizácie. Návrh zmlúv je veľmi často predtlačný na formulároch s tým, že fyzická osoba spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. U tohto druhu zmlúv sa dopĺňajú údaje o jednom z účastníkov zmluvy - o spotrebiteľovi.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému konaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvnú dohodu pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnáť túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzení autonómie vôle (Nález ÚS ČR zo dňa 6.11.2007, sp. zn. II. ÚS 3/06).

Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nároku žalobcu zo strany vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, je návrh žalobcu nedôvodný.

Podľa ustanovenia § 100 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Premlčanie je kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva.

Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Napríklad ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a škodca v súdnom konaní vznesie námietku premlčania, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprihádza tu už do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba podľa

ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podobne je to aj v prípade, ak by ešte boli dané podmienky na plynutie subjektívnej premlčacej doby, ale by už uplynula objektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba totiž môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť.

Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného týkajúcu sa jeho a) vedomosti o škode (teda nie o protiprávnom úkone či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním. Vedomosť o škode nemožno totiž zamieňať s dozvedením sa iba o škodnej udalosti alebo o protiprávnom úkone, ktorý škodu spôsobil. Nestačí teda iba dozvedenie sa o púhej právnej skutočnosti, z ktorej vznikla škoda. Pojem "dozvedel sa o škode" vyjadruje nielen vedomosť poškodeného o protiprávnom úkone alebo o udalosti, ktorou bola škoda spôsobená, ale aj o tom, že vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú možno natoľko objektívne vyjadriť (vyčíslieť v peniazoch), aby mohol poškodený svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Ide teda o vedomosť nielen o vzniku a existencii škody, ale aj o jej výške, t.j. o rozsahu v peňažnom zmysle; b) vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte. Za škodu bude obvykle zodpovedať priamo škodca, ktorý ju spôsobil. V niektorých prípadoch však za škodu môže zodpovedať aj iná osoba, napríklad ak škodu spôsobili zamestnanci právnickej osoby či fyzickej osoby (§ 420) alebo tí, ktorí nemôžu posúdiť následky svojho konania (§ 422 ods. 1), a pod..

Princíp prezumpcie nevinny je vlastný trestnému právu, avšak pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, je rozhodujúci okamih, kedy zistí skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovedného subjektu. Nejde tu teda vôbec o to, či sa škodca dopustil konania, ktoré napĺňa skutkovú podstatu niektorého z trestných činov, ale len o to, či svojim (zavineným) konaním spôsobil majetkovú stratu poškodeného. Námitka, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až okamihom nadobudnutia právoplatnosti trestného rozkazu, teda nie je dôvodná (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 13. novembra 2008, sp. zn. 21 Cdo 2958/2007).

Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že žalobca sa o tom, že vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá dozvedel dňa 27.9.2006, kedy vyhlásil splatnosť úveru, teda týmto dňom začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia lehota na podanie žaloby (uplatnenie nároku), ktorá by uplynula dňa 27.9.2008, ak by žalobca neuplatnil nárok na náhradu škody v trestnom konaní (ktorý uplatnil), teda plynutie premlčanej doby sa predĺžilo od 8.3.2010 (od vykonateľnosti vyššie uvedeného rozsudku) do 8.3.2012, pričom žalobca podal žalobu na súd až dňa 2.10.2014, teda po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty.

Ak sa účastník občianskeho súdneho konania dovoľá premlčania, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať; návrh na začatie konania v takomto prípade zamietne. To platí u práva (nároku) na náhradu škody aj v prípadoch, v ktorých nie je ešte preukázaná zodpovednosť za škodu alebo výška škody (R29/1983).

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nároku žalobcu na náhradu škody zo strany vedľajšieho účastníka na strane žalovanej súd považuje žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody za premlčaný. Z tohto dôvodu súd bližšie neskúmal existenciu subjektívneho práva žalobcu a žalobu zamietol.

Podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. nakoľko žalovaná mala vo veci plný úspech, avšak žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, resp. jej žiadne trovy nevznikli, preto súd žalovanej ich náhradu nepriznal.

O náhrade trov vedľajšieho účastníka rozhodne súd samostatným uznesením.

Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V Košiciach, dňa 12.5.2016

JUDr. Boris Brondoš
s u d c a

Za správnosť vyhotovenia: JUDr. Boris Brondoš